

เส้นแบ่งระหว่างการปกป้องตัวเองกับ การทำร้ายร่างกายผู้อื่น

แม่พร้อมกำลังไม่แน่ใจว่าจะสอนพร้อมยังไงดีในเรื่องการที่เค้าตอบโต้เพื่อนที่มารังแกเค้าก่อน เช่น เพื่อนมาตีเค้า แล้วเค้าก็ตีกลับ จนเพื่อนร้องไห้ (เค้าพูดบอกเล่าได้ในอารมณ์โกรธที่ลดลงบ้างแล้ว เช่น พอลงมาเพื่อสะท้อนอารมณ์เค้าบอกเล่าได้ว่าโกรธเพื่อนเพราะเรื่องอะไร ดีเพื่อนเพราะเพื่อน เพื่อนมาตีก่อน เค้าปกป้องตัวเอง)

คุณแม่ขอคำแนะนำจากคุณหมอกิ่งหน่อยค่ะ เพราะคุณแม่อยากให้เค้าปกป้องตัวเองได้ **แต่ก็ไม่แน่ใจว่าแค่ไหนถึงจะพอดี และสอนอย่างไรดี**

เมื่อพร้อมดีเพื่อน (ที่มาตีเค้าก่อน) พอเพื่อนร้องไห้ คุณครูจะทราบเหตุการณ์ในชั้นตอนนี้ และพร้อมจะถูกเรียกไปตักเตือนว่าต้องไม่ทำร้ายเพื่อน และต้องดูแลเพื่อน พอคุณแม่สะท้อนอารมณ์กับเค้า เวลาเค้ากลับมาบ้าน เค้าจะพูดว่า "ก็เามาตีพร้อมก่อน พร้อมเลยตีหัวเลย แต่พร้อมบอกเอแล้วครับว่าจะดูแล คุณแม่อย่าหักดาวพร้อมนะครับ"

ขอคำแนะนำด้วยค่ะ

โดย แม่พร้อม เมื่อ 2009/ 7/ 7

ตอบ

กติกาของเราคือ ห้ามทำร้ายร่างกายและทำลายข้าวของ ไม่ว่าจะเป็เพราะเหตุใด จะเป็นการป้องกันตัวหรือเปล่า ทำร้ายก็คือทำร้ายค่ะ

การที่ถูกกระทำก่อน ไม่ใช่เหตุผลที่จะทำให้การโต้ตอบด้วยการทำร้ายร่างกาย กลายเป็นสิ่งที่ถูกต้องไปได้

การโต้ตอบด้วยการกระทำยังคงเป็นข้อห้ามค่ะ การทำงานสะท้อนอารมณ์ "ก่อน" ที่จะถึงจุดลงมือ (พร้อมด้วยน้ำเสียง สีหน้า ท่าทางที่บอกว่าเข้าใจอารมณ์ของลูก) การตริึงยัดเด็ก ระหว่างการลงมือ (พร้อมด้วยน้ำเสียง สีหน้า ท่าทางที่จะช่วยลด "อุณหภูมิ" ที่กำลังปรี่ด) และการพูดคุยกันเพื่อช่วยกัน "ระดมความคิด" หาทางเลือกที่ดีกว่า ภายหลังเหตุการณ์ เป็นสิ่งที่จำเป็นค่ะ

โกรธ ก็โกรธได้ อยากรโต้ตอบ ก็อยากได้ "อยาก" ได้ แต่ "ลงมือ" ทำไม่ได้ ลงมือไปแล้ว แม่ก็เข้าใจลูกว่ามันยากที่จะควบคุมตัวเอง แต่แม่ควรจะสื่อถึงลูกว่า แต่ถึงแม่จะเข้าใจ แม่ก็จำเป็นต้องทำโทษ เพราะว่าแม่ต้อง "ช่วย" ลูกค่ะ

แหม... กำลังโกรธ อยากรจะ "ชัตคืนสักเบรียง" แต่ควบคุมมือตัวเองได้ก็เก่งแล้วละค่ะ อย่านำต้องถึงกับมีเมตตากฎมากับคุณครูณเอยนะคะ คุณครูคงหวังมากไป ยังไม่ถึงเวลาละ

ส่วนคำถามที่ว่าสอนยังไงดี นั้น แม่พร้อมจะเห็นว่า ดิฉันไม่ได้ตอบว่าจะ "สอน" อย่งไร มีแต่จะช่วยให้เขาคิดถึงความรู้สึกของตัวเอง และคิดหาทางเลือกด้วยตัวของเขาเอง

แม่พร้อมเผลอเลิศเซอร์อีกหรือเปลาคะ

เท่าที่เคยเห็นการแสดงความโกรธของพร้อมเขามีตั้งแต่โกรธจัด หรือยัง "กรุ่น" อยู่ และอย่างหลังนี้ ถ้ายังไม่ได้เอาคืน เขาจะยังไม่หยุด ดังนั้น ถ้าแม่พร้อมเจออย่างหลังนี้ การทำงานอารมณ์ต้องทำกันครั้งละนาน ๆ และทำไปเรื่อย ๆ ค่ะ

เช่น “ตอนนี้โกรธแค่ไหนแล้ว” “ต้องทำอะไร จึงจะหายโกรธ” “ถ้าไม่ได้ตีคืน คิดว่าจะหายโกรธได้ไหม” “ใช้วิธีอื่นตีไหม” “จะฟ้องครูหรือจะฟ้องแม่เพื่อนล่ะ” “ถ้าแม่เพื่อนยังไม่มารับ ตอนนี้พร้อมจะทำอะไร” “ถ้าฟ้องแล้ว แม่เขาไม่ทำโทษเพื่อน พร้อมจะว่าอย่างไร พอทนไหวไหม” “จะให้แม่ช่วยอย่างไรดี” “เอาละ แม่อยู่ช่วยพร้อมนะ มือพร้อมอยากตีแค่ไหนแล้ว เอาใจควบคุมมือไว้นะ” “คุมไม่ได้ จะทำยังไงดี” ฯลฯ

ในช่วงที่เราตรึงอารมณ์เขาไว้โดยไม่เบี่ยงเบนนี้ จะเป็นช่วงเวลาสำหรับ "การคิดถึงความรู้สึกของตัวเอง และหาทางออกที่เหมาะสม" ค่ะ

อย่าลืมกิจกรรม การเล่นเพื่อฝึกปรับความเร็วและความแรงของระบบสั่งการที่เคยแนะนำให้

โดย กิ่งแก้ว เมื่อ 07/07/2009

๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

ขอบคุณมากเลยคะ เรียกสติกลับมาได้อีกครั้งหลังจากว่าุ่นใจกับเรื่องนี้มาหลายวัน ต้องบอกตัวเองว่าอย่าใจร้อนใช้ไหมคะ เรื่องสะท้อนอารมณ์ พูดคุยทำตลอดค่ะ แต่บางทีมันไม่ทันใจ(แม่) บางทีแผลอเลเซอร์จริง ๆ ค่ะ (แผลใส่ผลลัพธ์ที่อยากได้ เช่น บอกลูกว่าตีเพื่อนไม่ได้ เพื่อนเค้าเจ็บ ไม่ได้ ฯลฯ)

แหมทำไมฟลอโทมมันไม่เข้ากระแสเลือดชะทีนะ ทำมาจนปานนี้แล้วก็ร้วบ้อยคะ

โดย แม่พร้อม เมื่อ 07/07/2009

๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

ความเห็นเพิ่มเติม

เมื่อไรก็ตาม ที่ "อยู่ดี ๆ" เด็กของเราก็มีอารมณ์ขึ้นลงราวพายุ บอกให้รู้ค่ะว่า "ข้างใน" ของเขาไม่สงบ อาจจะเป็นความกลัวหรือกังวลใจ ที่เขาคลี่ยให้ตัวเองไม่ได้ อาจเป็นหงุดหงิดขุ่นมัว แบบที่เขาไม่รู้ตัว เราก็ทำงานอารมณ์ไป โดยหวังผลระยะยาวว่า วันหนึ่งเขาจะมีกระบวนการคิดถึงอารมณ์ความรู้สึก เพื่อทำความเข้าใจ คลี่คลายให้กระจ่าง และหาทางเลือกที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ ด้วยตัวของเขาเอง

เพียงแต่ในวันนี้ เราต้องเห็น "โอกาส" ใน "วิกฤต" รู้จักหิบบวยแบบฝึกหัดที่ผ่านเข้ามา "ฟรีๆ" ถึงแม้ว่าบางครั้ง เราจะรู้สึกว่ "แหม แบบฝึกหัดนี้ ตอนแม่ว่าง ๆ อารมณ์ดี ๆ ก็ไม่รู้จักมา แต่กลับมา ตอนแม่กำลังยุ่ง ๆ เหนื่อย ๆ"

แหม ของฟรี บางครั้งก็เลือกไม่ได้หรอกคะ ใจเย็น ๆ ทำไปเรื่อย ๆ พาลูกก้าวไปได้ตั้งไกลจากจุดเริ่มต้นการเดินทางแล้วนะคะ

โดย กิ่งแก้ว เมื่อ 10/07/2009

๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

ความเห็นเพิ่มเติม

อาเล้งก็เจอปัญหาเดียวกับน้องพร้อมเลยคะ

วันหนึ่งคุณครูประจำชั้นเรียกแม่กิมไปพบ แล้วบอกว่า อาเล้งทำร้ายเพื่อน ให้ช่วยเตือนด้วย เพราะมันอันตราย มีรอยแผลที่หน้าเพื่อนด้วย แม่กิมเลยถามครูว่า เรื่องราวเป็นอย่างไร ? ได้สอบถามเด็กบ้างรีเปล่า ปกติเล้งไม่ใช่เด็กเช่นนั้น

คำตอบที่ได้คือ เล้งเอาดินสอไปจิ้มเพื่อน มีแผลเล็กๆ ที่แขนและใบหน้า ครูได้ตักเตือนและแยกที่นั่งกันแล้ว โดยไม่ทราบสาเหตุของการกระทำ เป็นอันว่า “เล้งทำผิด คุณแม่ช่วยกลับไปสั่งสอนด้วย”

กลับมาบ้าน แม่ถามเล้งว่าเกิดอะไรขึ้น

เล้ง : “ก็เพื่อนเค้าเอาดินสอมาจิ้มมือเล้งก่อน เล้งเจ็บ เล้งก็เลยจิ้มคืน เค้าจิ้มเล้งก่อนจริงๆ นะแม่”

แม่กิมพยายามทำงานสะท้อนอารมณ์ ถามความรู้สึก แล้วช่วยกันระดมความคิด แต่เพราะแม่กิมใจร้อน คำตอบไม่ได้ตั้งใจ ทำยังไงเล้งก็ไม่ผ่านซะที เลยสอนไปว่า

แม่กิม : “ทำร้ายเพื่อนไม่ได้ ถ้าเพื่อนทำก่อน ก็ให้ไปบอกครู ครูจะจัดการให้” หลายวันผ่านไป

แม่กิม : “วันนี้ที่รร.เป็นยังไงบ้าง”

เล้ง : “เล้งรู้สึกเศร้ามากเลย ไม่มีความสุขเลย”

แม่กิม : “ทำไมหละลูก”

เล้ง : “เล้งโดนเพื่อนชกหน้า มึนมาก ครูก็ไม่อยู่ เล้งไม่ได้ทำอะไรเลย จู่ ๆ ก็มาทำเล้ง”

ปรากฏว่า เล้งถูกเพื่อนเกเรที่รร.ชกหน้า แต่ไม่รู้จะทำยังไง นี่คือ ผลลัพธ์ที่แม่สอนสูตรสำเร็จ แม่เลคเซอร์ เหมือนง่าย แต่ไม่่ง่ายเลย

ระดมความคิด แล้วตกผลึกความคิดด้วยตัวเอง จะพยายามเหมือนกันคะ

โดย แม่กิม เมื่อ 23/07/2009

๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

ความเห็น

ก็คงไม่มีคำแนะนำเพิ่มเติม เพราะดูเหมือนว่าคุณแม่กิมเข้าใจแล้ว เพียงแต่อยากยืนยันว่า "การระดมความคิด" ได้ผลดีและยั่งยืน เพียงแต่ว่าต้องใช้เวลาหน่อย เขาจะคิดไปได้อีกไกล

ได้...แม้กระทั่งว่า เมื่อไรควรฟ้อง เมื่อไรไม่ควรฟ้อง ฟ้องมากไป จะเกิดอะไรขึ้น เวลาฟ้อง แล้วไม่มีพยาน จะเป็นอย่างไร ถ้ามี จะเป็นอย่างไร

เอาใจช่วยค่ะ ด้านเด็กเกรไม่่ง่ายนะค่ะ แต่ถ้าทำได้ คุณแม่คงวางใจได้นาน....

เด็ก ๆ เกรกันซึ่งหน้า ผู้ใหญ่เกรกันแนบเนียนกว่ามาก

ขอให้ถือว่าเหตุการณ์ครั้งนี้เป็นแบบฝึกหัดค่ะ เอาใจช่วยค่ะ

โดย กิ่งแก้ว เมื่อ 24/07/2009

